

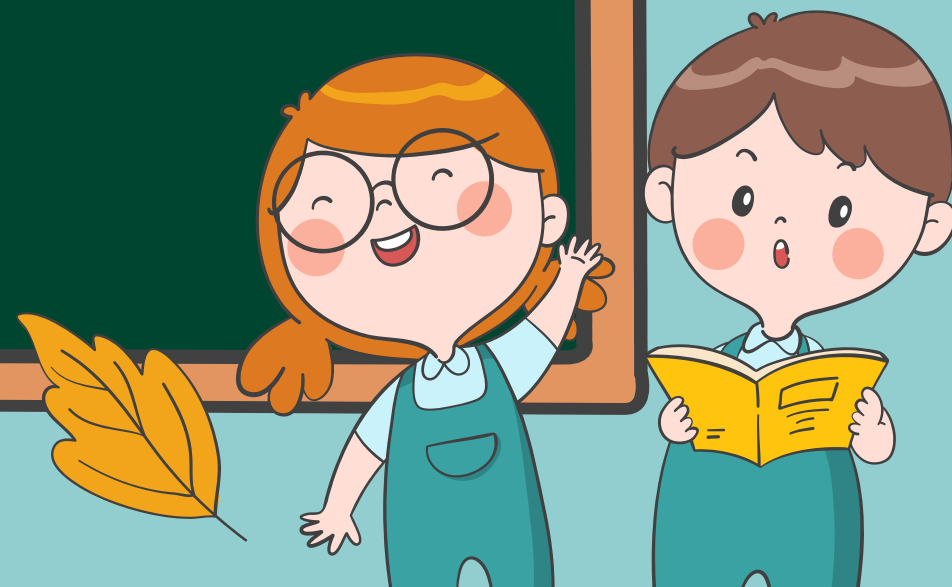
รายวิชาภาษาไทย

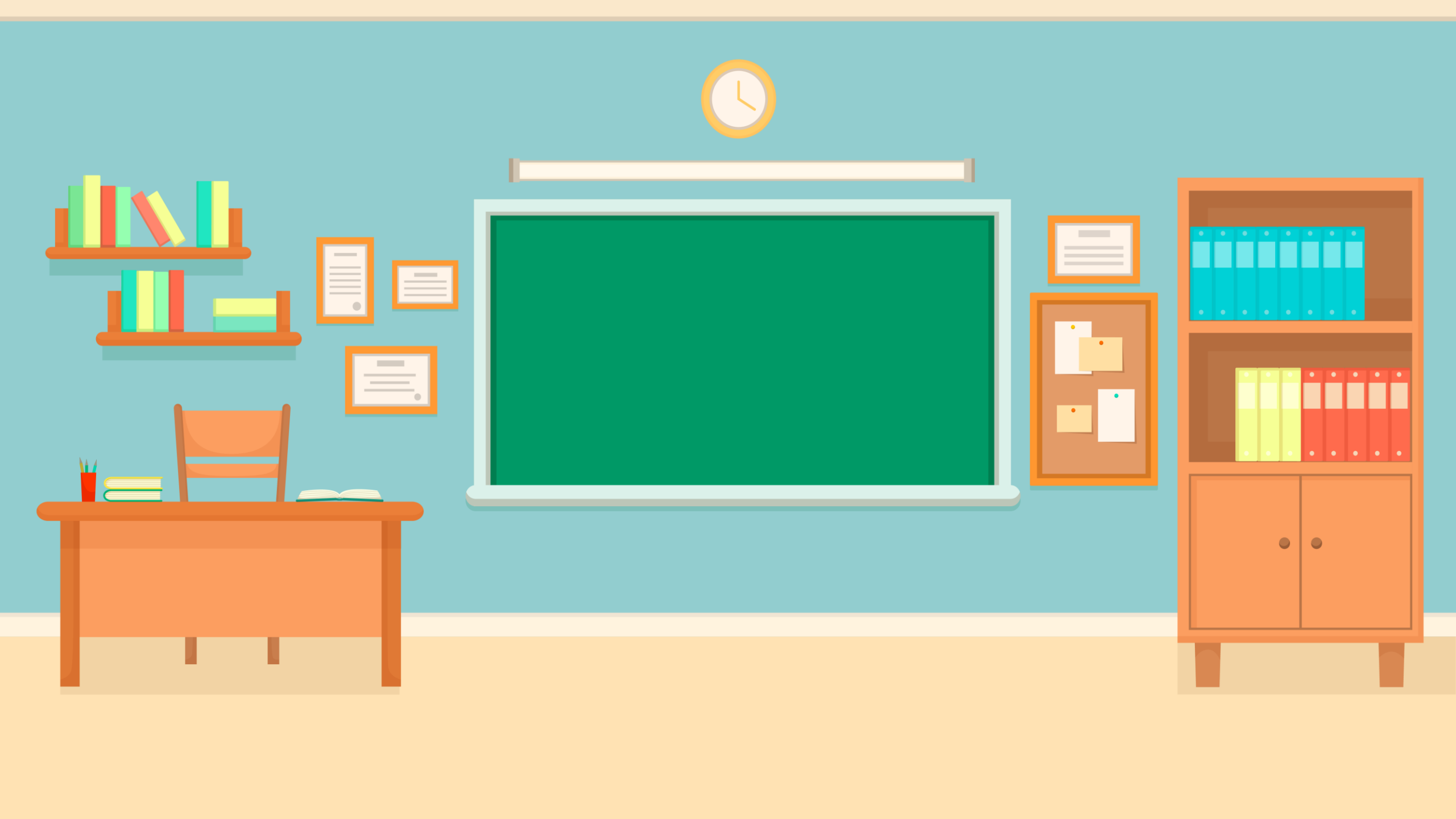
รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง แผนภาพความคิดพินิจใจความ

ครูผู้สอน ครูชลภักดี คงกำเนียด

ครูวาสนา โพธิวงศ์

กิจกรรมชวนคิดชวนทำ

รูปแบบกิจกรรม

จัดหมวดหมู่คำ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนจัดหมวดหมู่คำให้สัมพันธ์กัน (เวลา ๒ นาที)

ปากกา

เลียงผา

เงาะ

หม้อหุงข้าว

ดินสอ

ตู้เย็น

สมุด

มะม่วง

เสือ

ส้ม

ช่าง

ไม้บรรทัด

กล้วย

พัดลม

ลิง

โทรทัศน์

นักเรียนสามารถจัดหมวดหมู่
ได้อย่างไร และจัดได้กี่หมวดหมู่
อะไรบ้าง

เฉลยคำตอบ

ปากกา

ดินสอ

ไม้บรรทัด

สมุด

เลียงผา

เสือ

ลิง

ช้าง

เงาะ

กล้วย

มะม่วง

ส้ม

ตู้เย็น

พัดลม

โทรทัศน์

หม้อหุงข้าว

เครื่องเขียน

ปากกา ดินสอ

ไม้บรรทัด สมุด

สัตว์ป่า

เสียดผา เสือ

ลิง ช้าง

ผลไม้

เงาะ กล้วย

มะม่วง ส้ม

เครื่องใช้ไฟฟ้า

ตู้เย็น พัดลม

โทรทัศน์ หม้อหุงข้าว

แผนภาพความคิด

พินิจใจความ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการเขียนแผนภาพความคิดได้
๒. เขียนแผนภาพความคิดจากเรื่องที่อ่านได้
๓. นำความรู้ที่ได้ไปพัฒนางานเขียนต่าง ๆ ได้

คำถามชวนคิด

ทำไมเราต้องจัดหมวดหมู่สิ่งต่าง ๆ
ให้สัมพันธ์กัน

คำถามชวนคิด

เราสามารถนำข้อมูลที่จัดหมวดหมู่
เรียบร้อยแล้วไปเขียนในรูปแบบใดได้บ้าง

คำถามชวนคิด

แผนภาพความคิดคืออะไร

ความหมายของแผนภาพความคิด

แผนภาพความคิด เป็นรูปแบบที่ใช้จัดระบบของความคิด ข้อมูลหรือความรู้ต่าง ๆ เพื่อให้เห็นและเข้าใจภาพรวมทั้งหมดอย่างชัดเจน สามารถนำไปเรียบเรียงเป็นงานเขียนที่สมบูรณ์ และมีเนื้อหาที่ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน

ถ้าเราต้องการเขียนแผนภาพความคิด
ให้ถูกต้องและเป็นระบบ นักเรียนคิดว่า
เราจะต้องมีหลักการเขียนอย่างไร

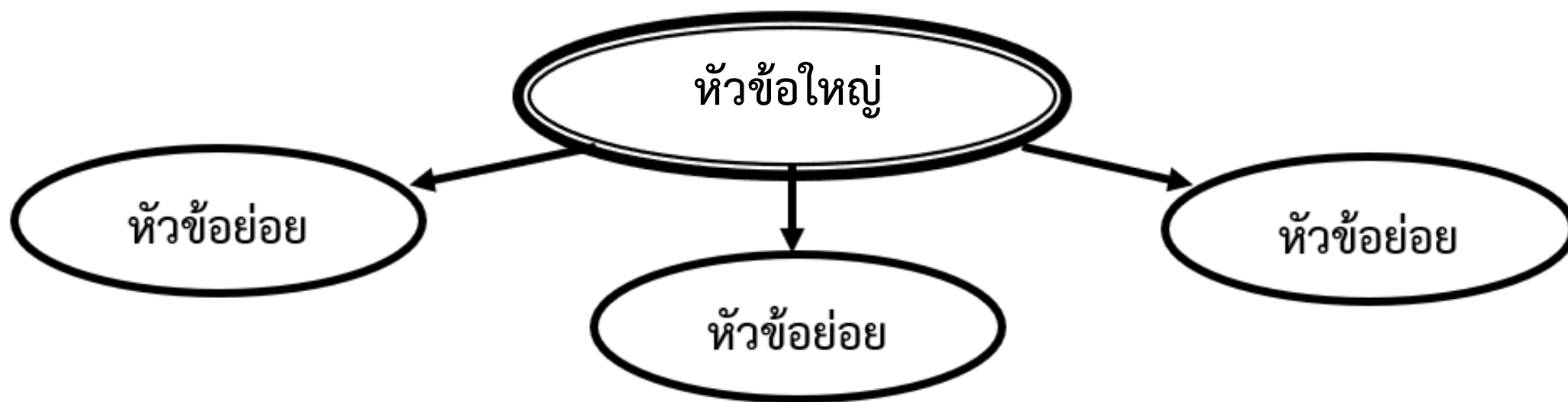
คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาอภิปราย
ในประเด็นรูปแบบของการเขียน
แผนภาพความคิด (เวลา ๓ นาที)

รูปแบบของแผนภาพความคิด

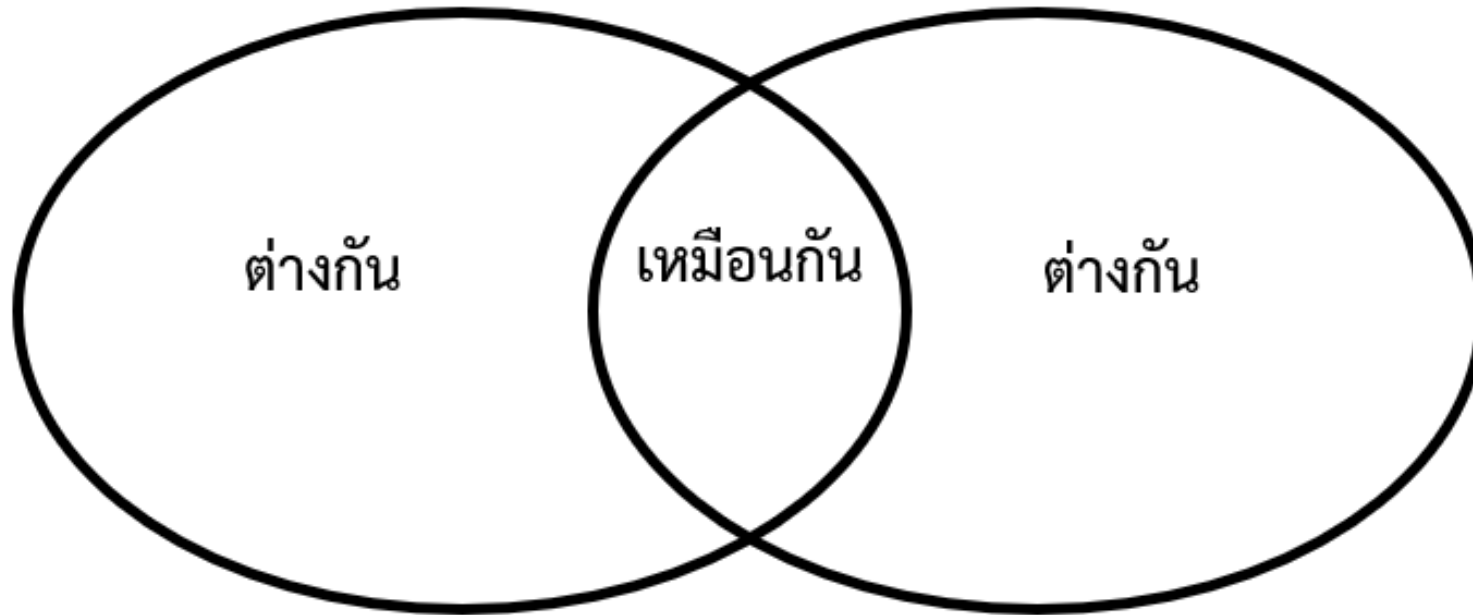
การเขียนแผนภาพความคิดมีหลายรูปแบบ ซึ่งรูปแบบที่นักเรียนควรรู้จัก มีดังนี้

๑. แบบใยแมงมุม ใช้ในการจัดข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อย เพื่อแสดงรายละเอียดต่าง ๆ

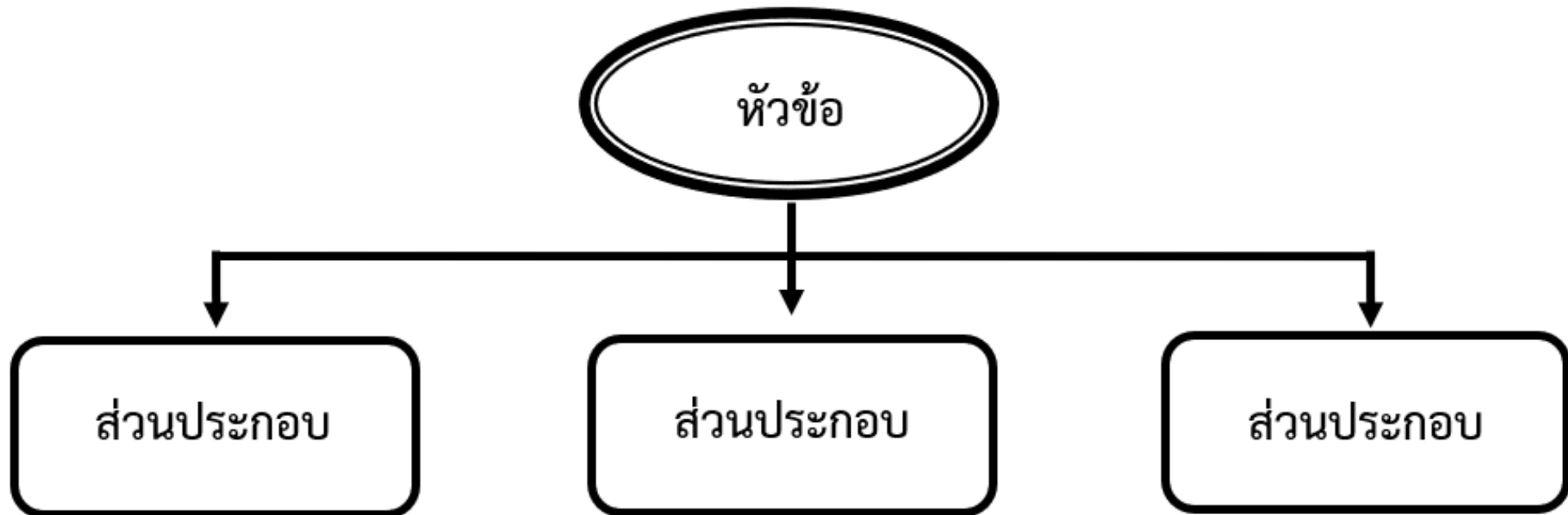
รูปแบบของแผนภาพความคิด

๒. แบบเปรียบเทียบ ใช้ในการจัดข้อมูลที่มีส่วนเหมือนและต่างกันเพื่อเปรียบเทียบให้เห็นภาพชัดเจนมากขึ้น

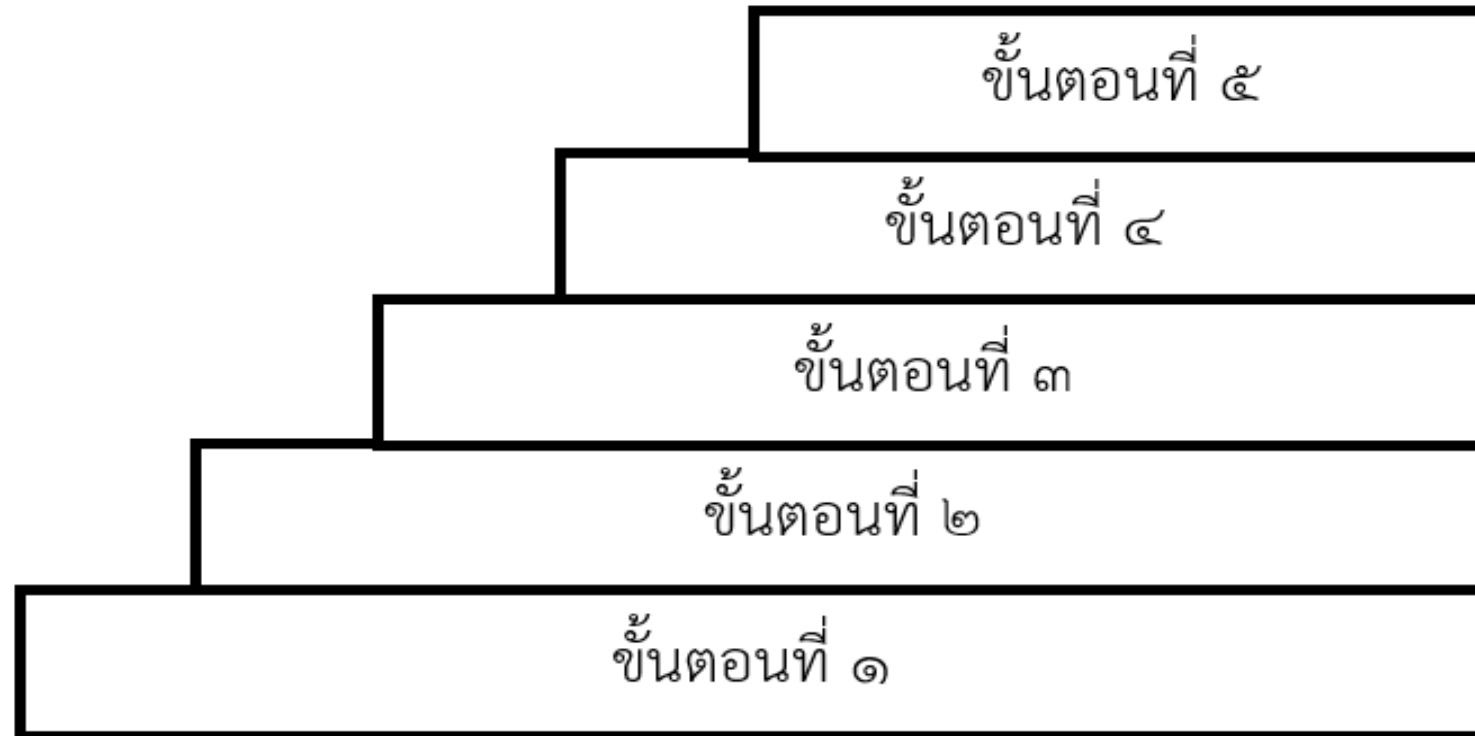
รูปแบบของแผนภาพความคิด

๓. แบบโครงสร้าง ใช้ในการจัดข้อมูลที่มีส่วนประกอบต่าง ๆ จากหน่วยใหญ่ไปหาหน่วยย่อย หรือตามลำดับความสำคัญ

รูปแบบของแผนภาพความคิด

๔. แบบขั้นบันได ใช้ในการจัดข้อมูลที่ต้องลำดับขั้นตอนต่าง ๆ เช่น การทำงาน การคิดแบบลำดับขั้น วิวัฒนาการ พัฒนาการเจริญเติบโต ความก้าวหน้า ฯลฯ

กิจกรรม

ฝึกเขียนแผนภาพความคิด

กิจกรรมพัฒนาทักษะ

ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิด
จากการอ่านเรื่อง “สุนัขจิ้งจอกกับคนตัดไม้”

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

- ๑) แจกใบงานที่ ๒
- ๒) สังเกตการทำงานของนักเรียน และให้คำแนะนำในการทำงาน
- ๓) ตรวจใบงานที่ ๒ และประเมิน การเขียนแผนภาพความคิดจาก เรื่องที่อ่าน

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

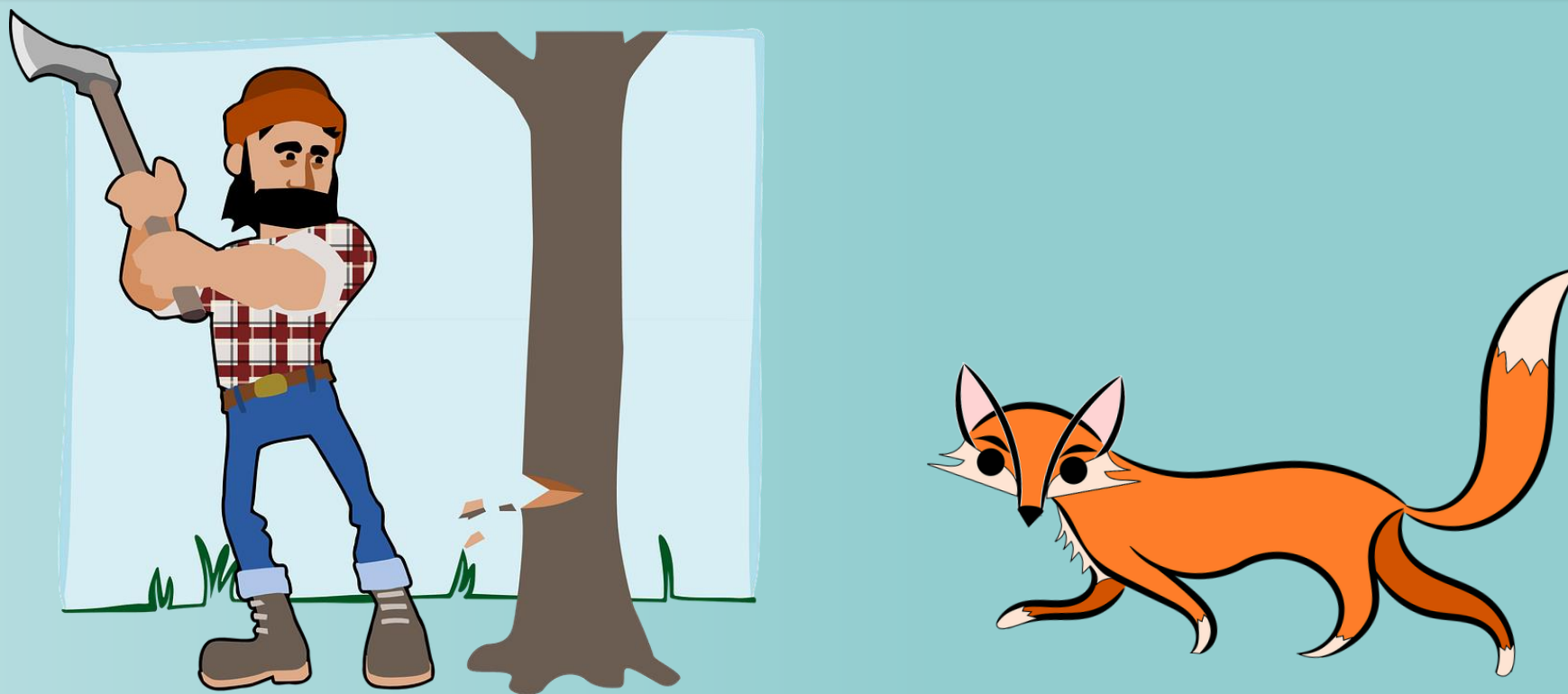
- ๑) นักเรียนทำใบงานที่ ๒ การเขียนแผนภาพความคิดจาก เรื่อง “สุนัขจิ้งจอกกับคนตัดไม้”
- ๒) เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จ ให้ส่ง ที่ครูประจำชั้นหรือครูประจำวิชา

ใบงานที่ ๒

เรียงร้อยด้วยแผนภาพความคิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับคนตัดไม้ แล้วเขียนสรุปเป็น
แผนภาพความคิด พร้อมตกแต่ง ระบายสีให้สวยงาม

นิทานเรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับคนตัดไม้

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว สุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งถูกหมาล่าเนื้อของพวกนายพรานไล่กัด มันวิ่งหนีจนหมดแรงมาเรื่อยๆ และได้พบกับคนตัดไม้ มันจึงรีบไปขอความช่วยเหลือ มันวิ่งวอนขอร้องให้คนตัดไม้ช่วยหาที่ซ่อนสักแห่ง คนตัดไม้ใจดีจึงพาสุนัขจิ้งจอกไปหลบซ่อนตัวในกระท่อม เมื่อนายพรานมาถึงและถามว่า “เห็นสุนัขจิ้งจอกผ่านมาแถวนี้หรือไม่” คนตัดไม้บอก “ไม่เห็น” แต่ชี้นิ้วไปที่กระท่อม

นิทานเรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับคนตัดไม้

พวกล่าสัตว์ไม่รู้ความหมายของคนตัดไม้จึงพากันกลับ ทันใด
นั้นสุนัขจิ้งจอกเห็นว่าปลอดภัยแล้ว ก็ออกมาจากที่ซ่อนตัวใน
กระท่อม แล้วรีบวิ่งหนีไปไม่ได้กล่าวลาสักคำเดียว คนตัดไม้ร้อง
ตะโกนว่า “เจ้ากลับไปอย่างนี้หรือ จะขอบใจเข้าสักคำก็ไม่มี” สุนัข
จิ้งจอกได้หันกลับมาตอบว่า “ท่านผู้กรุณาให้ที่พึ่ง หากถิ่นของท่าน
ตรงอย่างนี้ว ข้าก็ต้องพูดขอบคุณท่านเป็นแน่”

นิทานเรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับคนตัดไม้

นี่แหละคือปากว่าตาขยิบ ย่อมมีความไม่ซื่ออยู่ในดวงตานั่น

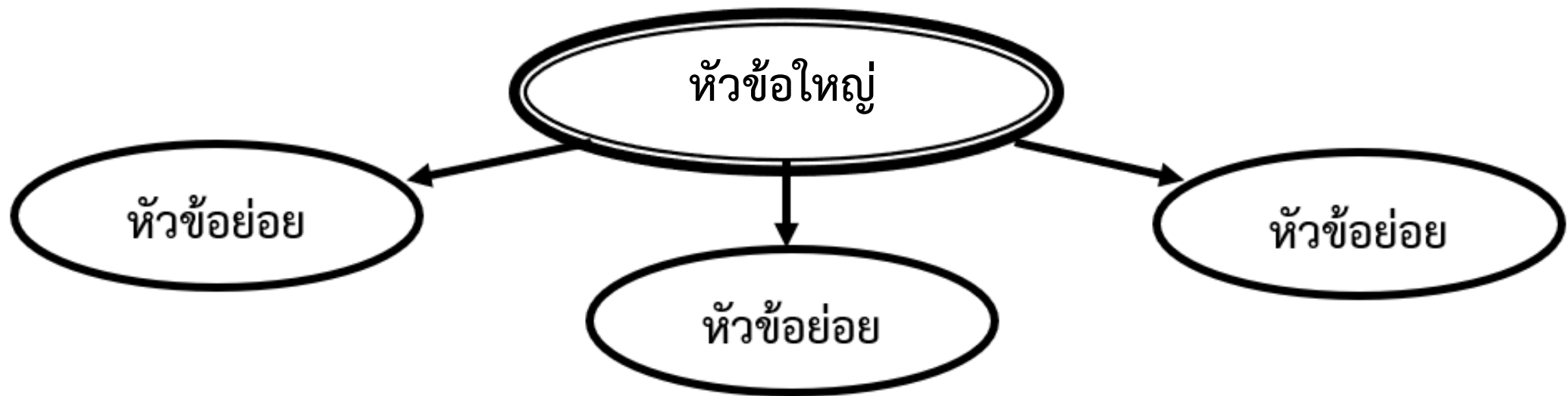
นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า *หากจะช่วยเหลือใคร ควรช่วยเหลือด้วยความจริงใจ ไม่ควรพูดอย่างทำอย่าง ดังสำนวนที่ว่า “ปากว่าตาขยิบ”*

ใบความรู้ที่ ๒

การเขียนแผนภาพความคิดจากเรื่องที่อ่าน

การเขียนแผนภาพความคิดมีหลายรูปแบบ ซึ่งรูปแบบที่นักเรียนควรรู้จัก มีดังนี้

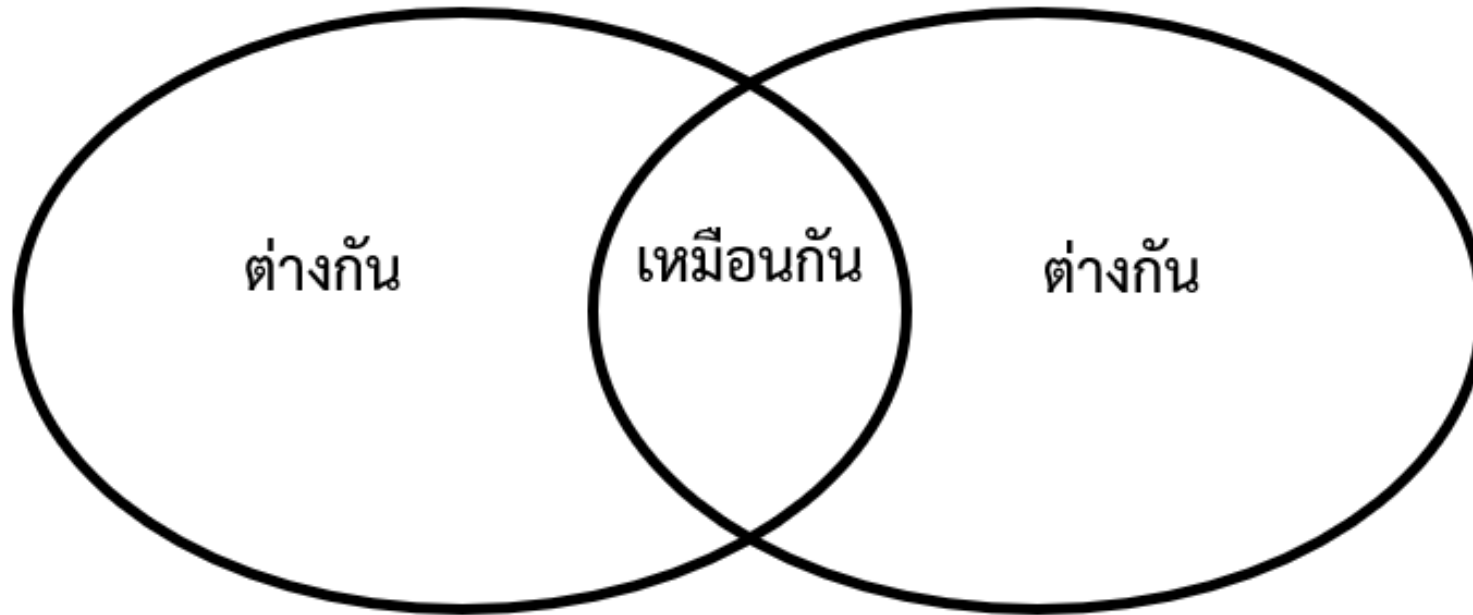
๑. แบบใยแมงมุม ใช้ในการจัดข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อย เพื่อแสดงรายละเอียดต่าง ๆ

ใบความรู้ที่ ๒

การเขียนแผนภาพความคิดจากเรื่องที่อ่าน

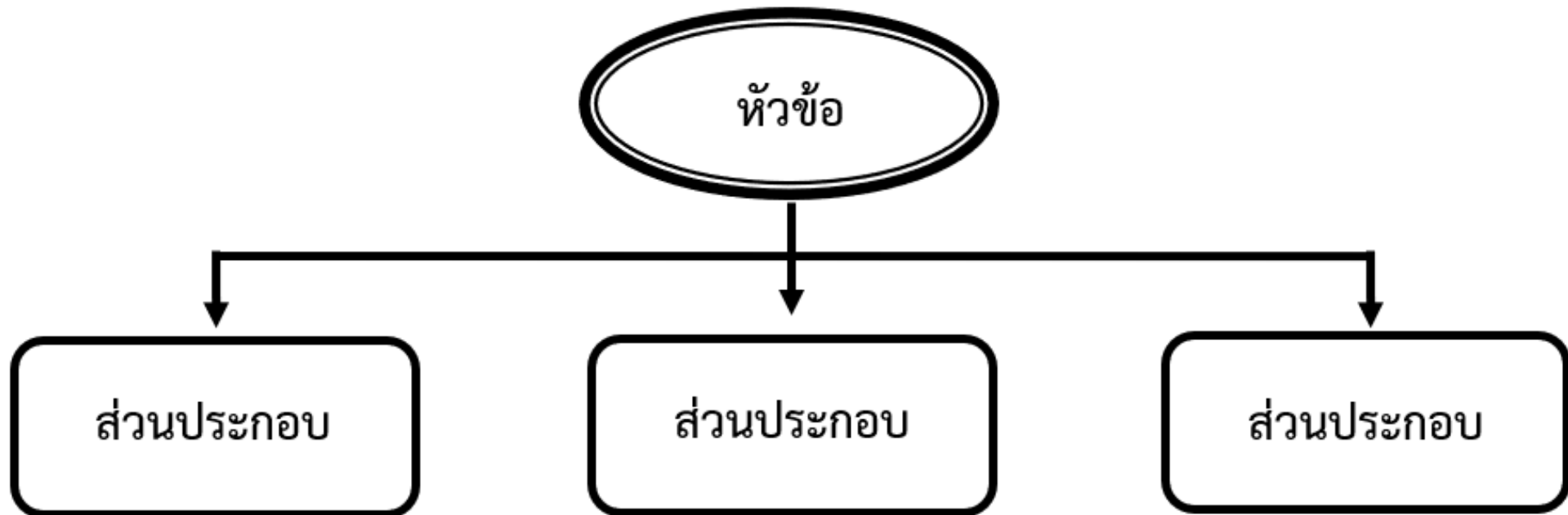
๒. แบบเปรียบเทียบ ใช้ในการจัดข้อมูลที่มีส่วนเหมือนและต่างกันเพื่อเปรียบเทียบให้เห็นภาพชัดเจนมากขึ้น

ใบความรู้ที่ ๒

การเขียนแผนภาพความคิดจากเรื่องที่อ่าน

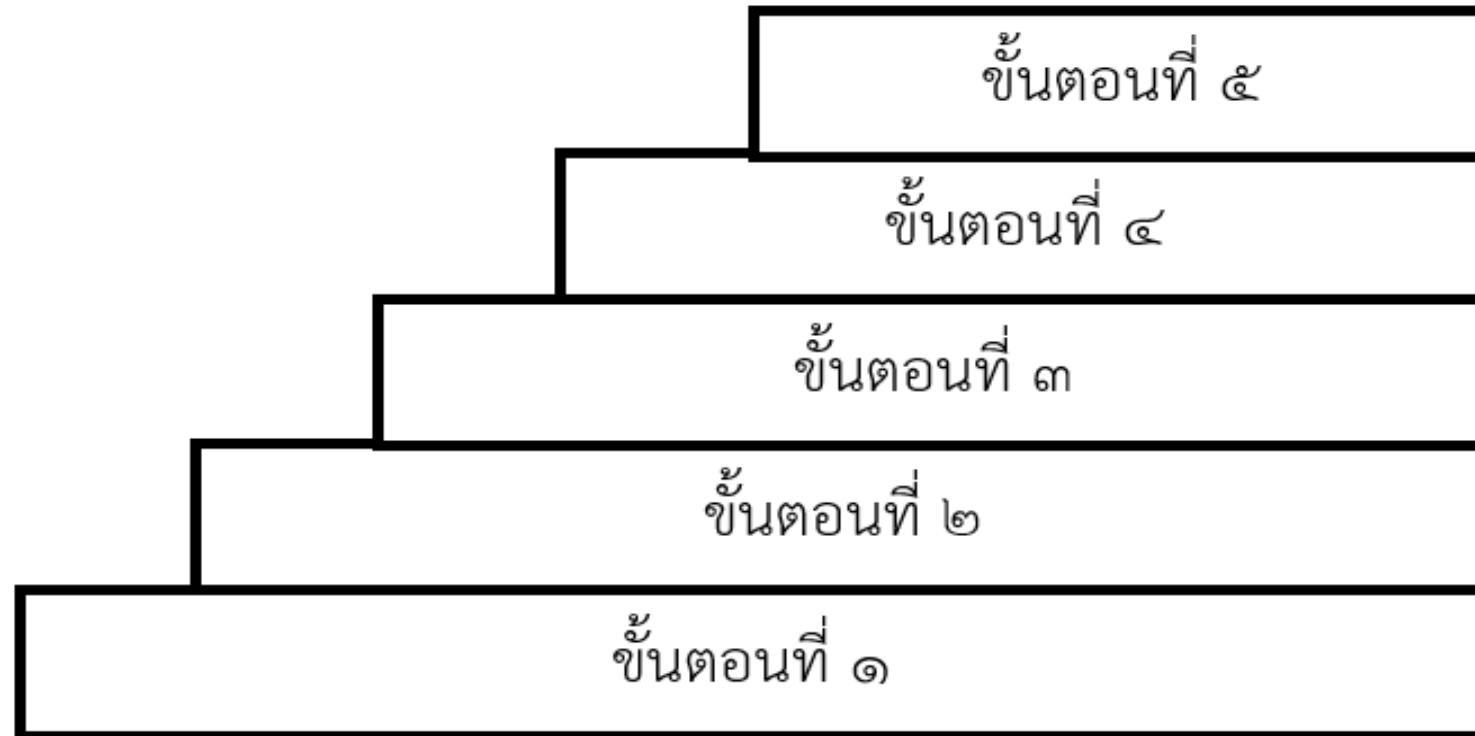
๓. แบบโครงสร้าง ใช้ในการจัดข้อมูลที่มีส่วนประกอบต่าง ๆ จากหน่วยใหญ่ไปหาหน่วยย่อย หรือตามลำดับความสำคัญ

ใบความรู้ที่ ๒

การเขียนแผนภาพความคิดจากเรื่องที่อ่าน

๔. แบบขั้นบันได ใช้ในการจัดข้อมูลที่ต้องลำดับขั้นตอนต่าง ๆ เช่น การทำงาน การคิดแบบลำดับขั้น วิวัฒนาการ พัฒนาการเจริญเติบโต ความก้าวหน้า ฯลฯ

สรุปการทำกิจกรรม และตรวจสอบความถูกต้อง

ประโยชน์ของแผนภาพความคิด

๑. ช่วยในการย่อความจากเรื่องที่อ่าน

๒. ช่วยให้จับใจความของเรื่องที่ฟังและอ่านได้

๓. ช่วยจัดข้อมูลอย่างเป็นระบบ จดจำได้ง่าย

๔. ช่วยพัฒนาการเขียนสรุปเนื้อหาความรู้

คำถามสรุปบทเรียน

นักเรียนจะนำความรู้เรื่องการเขียน
แผนภาพความคิด ไปใช้ในการเรียน
วิชาอื่น ๆ อย่างไร

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ชนิดของคำ จดจำขึ้นใจ

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๓ ชนิดของคำ จดจำขึ้นใจ
๒. ใบงานที่ ๓ ชนิดของคำ จดจำขึ้นใจ

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

